

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 19. Lutego. V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 9 lutego. (1 Wszystkie assygnaty bankowe Monarsze uznają się, iak zawsze były, istotnym długiem zabezpieczonym na wszelkich bogactwach państwa. (2 Odtąd nie będą pomnażane assygnacje: bank Monarszy będzie iedynie przemieniał stare assygnaty na nowe. (3 Kupcy S. Petersburgcy, Moskiewscy i Ryscy powinni wybrać po iednym członku z pomiędzy siebie dla ustanowienia ich w Monarszym banku w liczbie Dyrektorow iego. (4 Dla wygodniejszego obrótu assygnat ustanowią się Kantory po wszystkich guberskich i innych ludniejszych miastach: ich obowiązkiem będzie przyjmować stare assygnaty od każdego przynoszącego a wydawać nowe, przemieniać każdemu iakiegokolwiek bądź stanu bez żadney trudności i zarobku assygnaty 100, 50, i 25 rublowe nadrobne 10 i 5cio rublowe. (5 Tym sposobem zapobiegając pomnożeniu assygnat, i ułatwiając ich obrót, kiedy dla zmniejszenia ich liczby i opłaty długow Monarszych, Rząd uzna za rzecz przyzwoitą otworzyć pożyczkę wewnątrz kraiu; w tenczas osobnym manifestem ogłoszone będą wszelkie umowy i wygody przy urządzeniu tey pożyczki. (6 Zmniejszywszy na rok terażniejszy wydatki, a szczegulnie zawieszeniem różnych robot uiowszy więcey 20 mill: rubli rozchodu, ieszcze przez cały ciąg tego roku podług wszelkiey możności oszczędzać się będą wydatki, a ztąd pozostająca illość w kasie obrócona będzie na opłatę długow Monarszych i na wydatki nieprzewidziane. Ten artykuł oddaie się na rozwałę departamentu Rady Ekonomii Monarszey. (7 Odtąd nadzwyczajne wydatki nieinaczej stanowione będą, iak tylko po uprzednim rozpatrzeniu w Radzie Monarszey wchodzących przedstawień ministeryalnych. Nieprzewidziane wydatki niemogące się okryślić mają bydź w terminach obliczane i po rozpatrzeniu na nowo urządzone. (8 Wszelkie summy skarbowe, nieprzeznaczone na pewne wydatki, gdziekolwiek znajdujące się, mają należeć do kassy, a rozchod ich następować będzie podług rozporządzenia ministra finansow, i podług prawideł o nieprzewidzianych wydatkach. (9 Wszelkie artykuły dochodow Monarszych, ze wszelkich źródeł pochodzące, w czyimkolwiek bądź zawiadywaniu będące, mają należeć do skarbu tak iakby znajdowały się w kasie. Zaden wydatek, nad ustanowiony etat, niemoże następować bez pozwolenia Ministra finansow i bez zachowania zwyczajnego w skarbie porządku.

(10 Zastanowiwszy wzrost długow Monarszych, dla dopełnienia niedostatku w dochodach

zwiększają się podatki w tym sposobie. Poduszne, rozmaicie płacone i nieproporcjonalnie różnoczasowie ułożone, wyciągające szczegulnego rozpatrzenia i zrównania, (co też w ciągu tego roku i nastąpi) zostające w iednostaynym stanie, gdy tyle lat upłynęło po rewizii, gdy znacznie ludność zwiększyła się, gdy zyski gospodarstwa wieyskiego w dwoynasob lub trzykroć zwiększyły się, gdy przeciwnie dochód skarbowy, za upadkiem assygnat, zmniejszył się, powinno bydź zastosowane i zbliżone do tey illości, w iakiey znajdowało się przy pierwszym swoim ustanowieniu, a zatym poduszne ma bydź płacone do ostatecznego i lepszego rozrządzenia, ze wszystkich dusz skarbowych, udzielnych i obywatelskich rewizią zaiętych po dwa ruble od duszy—

Podatek z dóbr skarbowych będących w dzierżeniu ludzi skarbowych był ustanowiony w czasie, kiedy nie była odpowiednia illość ziemi lub robotnika. Później wieśniacy dostali gruntow nad potrzebę: iedni mają po 8, drudzy po 15 dziesięcin: nadto mają bez opłaty wiele łąk, młynow i innych korzyści; które znaczny dochód stanowią. Wszystkie te korzyści pomnożyły dochody rolnikow do zbytku, a podatek został w pierwszey illości, i nader umniejszył się w miarę podwyższonych zyskow wieyskich i zmniejszenia waloru assygnat. Dla nadgodzenia tego niedostatku i dla zbliżenia tego waloru do illości, iaka w początkach do kassy wchodziła, do ostatecznego w tym ustanowienia w ciągu tego roku, nad odbierający się od włościan skarbowych dochód, odbierać się ma w guberniach 1szey klasy po 3 ruble, 2giey po 2 r. i 50 kopieiek, 3ciey i 4tey po 2 ruble od duszy rewizkiey—Z tychże przyczyn podwyższoney ceny wszelkiego przemysłu, ma bydź płaconym do ostatecznego postanowienia, od każdej duszy rewizkiey po 5 rubli.

Stosownie do podwyższonego podusznego i poborowego należy dodać i w Litewskich guberniach do tych podatkow, które na mieyscu powyższych poborow, podług ustaw tego kraiu tam exystują; w czym osobny ukaz szczegulami objaśni.

Z ludzi handlujących w obu stolicach, i placących podatek w mieyskie dochody z kram, pod Nrem 1 i 4 po 100 rubli, pod Nrem 2 i 5 po 50 r, pod Nrem 3 po 25 r; ponieważ oni używają służących praw kupcom 2giey i 3ciey giełdy, ma się odbierać od pierwszych do kassy po iednym procencie z ćwiercią z kapitałow w tych giełdach zakreślonych; z tych ćwierć ma zostawać na pożytek miast; od drugich i

trzecich po 25 rubli nad opłacający się podatek ma być pobierano—W obydwóch stolicach rzemieślnicy cudzoziemcy, mają płacić, mistrze po 100 rubli, towarzysze po 40 r, czeladnicy po 20 r, rozkład należy do Cechów pod dozorem mieyskiej Głowy—Domy stolic mają płacić do kassy po pół procentu; podług rozkładu, za jakim wnoszą do mieyskich dochodów—Chociaż w ostatnich latach zewnętrzny handel znacznie strudniony został z okoliczności wojennych; lecz wewnętrzny przemysł kupiecki nagłony samą potrzebą wzrosł w wielu częściach: skarb jako pierwszy nabywca tych potrzeb, wysypał znaczne summy, płacąc za wszystko wysoką ceną; przeciwnie w miarę tych wydatków nieodebrał iak tylko też same podatki. Azatym na dopełnienie tego niedostatku ma się opłacać, do ostatecznego w tym postanowienia, z kupieckich kapitałów, wyżej nad dotychczasową opłatę, po puł procentu od rubla: rozkład tego poboru należy do kupieckich towarzystw w stosunku wszakże do przemysłów i kapitałów każdego.

Ukazami Piotra W. 1705 lutego 8 i lipca 5 postanowiono przedawać sol wedwoie co ona skarbowi kosztem z przewozem. Później ułożono iednostayną taxę dla pomnożenia pożytku skarbowego; lecz ten zniknął za podwyższeniem ceny na przewoz i dalsze potrzeby, owszem wywiązała się strata, która w ostatnich latach uczyniła miliony. Przedsięwziawszy środki do urządzenia tej części, i do zaprowadzenia wolnej wszędzie sprzedaży, tym czasem dla odwrócenia widocznej straty we wszystkich guberniach kupujących dotąd sol od skarbu po 40 kopieiek od pudu, ma odtąd być pobieranym po rublu od pudu—Podatek płacący się od miedzi, z powodu podwyższonej ceny, nieodpowiada iey pożytkom. Azatym dla przywrócenia proporeyi do ogólnego w tym postanowienia brać należy od każdego kamienia miedzi po 3 ruble, oprócz tej miedzi która za podatek do skarbu oddaje się: takowy pobor ma być rozłożony podług wyliczonego w roku 1809 iey wyrobu—Dochod celny przyjmujący się dotąd podług taxy talera po 2 ruble i 10 kop assygn: gdy ta cena dawno odmieniła się; azatym odtąd, nim nowa zrobi się taryfa, pobierać podług terażniejszego kursu po 4 ruble assygnacyjne za każdy taler. R. p.

PARYZ d. 4 lutego. (Z Gtt Fran: Paryz) Monitor, odpowiadając na mowę, w Parlamencie angielskim, w imieniu Króla mianą, której treść już znaioma, wyraża te myśli. Gdyby Austria pokonała Francją, Anglia przypisałaby sobie chwałę zwycięstwa; gdy dziś pierwsza upadła, ministrowie angielscy przeciwko iey iedney wyrzuty miotaia: w mowie donoszą że nienależeli do projektów gabinetu Wiedeńskiego, że zapalaiać Turcyą przeciwko Francyi, utrzymuiąc wojnę w Hiszpanii, zagrzewaiąc Szwecyą do wojny, nie myśleli o Austrii: iednak aż do zapomnienia się roili podchlebne sobie nadzieie, kiedy ona wojnę zaczęła—Powiedzieli że wyprawa na Escaut nie miała zamiaru tylko ażeby zapewnić bezpieczeństwo Anglii, rozerwać siły fr: nad Dunajem i zachęcić, oraz wesprzeć rokosz w Niemczech północnych. Wszystkie wyprawy angielskie noszą znamie mor-

dow i pożogi; inaczej wyprawa udałaby się na brzegi Elby dla wzbudzenia buntu; lecz tam nie było arsenału do spalenia. Niech wiedzą że nigdy niezdolaią rozerwać sił Napoleona, i nigdy niepotrafią obrazić ziemi fr. Nieznaią ieszcze różnicy monarchii fr: od państwa fr, ani tey iaka zachodzi między dworem królewskim a Imperatorskim. Inne teraz czasy, inny duch wszystkich ożywia. Na najpierwsze niebezpieczeństwo gwardye narodowe biorą się do broni; stanęło teraz 100 t, w potrzebie powstałby milion. Zandarmerya dostarczy 16 t. naydzielniejszey iazydy, iakiey Anglia ani co do liczby ani co do wyboru niepotrafi przesłać nigdy na żadną zamorską wyprawę. Osobno gwardye departamentowe składaią potężną siłę, a takiego są patryotyzmu, że dobrowolnie do wojska liniowego przeszłyby, gdyby tego chciało, bo i teraz uformowały się regimenta narodowe w Gwardyi Imperatorskiej i z nią poszły do Hiszpanii. Gwardye narodowe raz do chorągwi powołane, przyzwyczaione do życia wojskowego chętnie w tym stanie zostaią; i Napoleon póty mógłby ich użyć, póki tylko chciałby: po odparciu nieprzyaciół na morze poszłyby do Niemiec przeciwko buntownikom; a gdyby przedłużyła się wojna austr, udałyby się z 8ym korpusem do Czech i to królestwo spłądowałyby. Taka jest potęga państwa, że nie go obrazić niezdolą: a duch tak wielki, że departamenta zagrożone odnowiły zniesiony podatek wojenny i chętnie go opłacaią: niema tego zródła w rachunkach skarbowych. Tyle ma Francya szrodkow sama w sobie na zwalczenie nieprzyaciół!

Anglicy na wyspie Walcheren zrobili szkody przeszło na 2 miliony: lecz bomby, działa, zapasy, statki zostawione, 15 t. mundurów wziętych, tyleż prawie wynoszą. Myny od nich zasadzone na zniszczenie szluz nietknęły gruntu, azatym w ciągu 6 miesięcy za 500 t. naprawione być mogą, inaczej ta praca przeciągnęłaby się więcey aniżeli 2 lata i kosztowałaby 2 mill. Mówią anglicy że szukali bezpieczeństwa: czyż iedna Flessynga im groziła? Brest i Antwerpia są daleko wygodniejsze porty i bez porównania maią większe floty. W Flessyndze niebudował się tylko ieden okręt od dział 64 i fregatta, dla użycia drzewa ze starych zapasów, w Antwerpii 18 okrętów leży na wertach: gdy te ostatnie mamy niepotrzebujemy bynajmniej warsztatów w Flessyndze. Dowiedli Anglicy dobroci portu Antwerpskiego; okazało się że okręty zupełnie uzbroione mogą płynąć kanałem rzeki Escaut: cała nasza eskadra zbroyona przeszła z Flessyngi do Antwerpii. Niema my żadney z tey wyprawy straty; bogdayby tylko wszystkie z podobnym skutkiem dla Anglików konczyły się; prędko ustałyby klęski ląd trapiące. Dla chorób zaraźliwych mieliśmy opuścić warsztaty Flessyngi; gdy są zruynowane, naprawować niema potrzeby.

Dziwna wspanialość Jerzego 3 dla Króla szwedzkiego! Oświadczone w Parlamencie ubolewanie nad losem Szwecyi. Czemuż G. Moore z wojskiem stoiący pod Gothenburgiem spokojnie patrzył na klęski tego narodu iedynie sprawie angielskiej poświęconego? Czemuż ani razu niewystrzelisz powróciły te posiłki do

Anglii? Czemuż ta ogromna potęga morska, z iaką chlubią się ministrowie, niezdolała przeskodzić zajęciu wysp Alandzkich? Woyska przeciwnie zniszczyły całą siłę szwedow, zabrały całą Finlandyą, stanęły u bram Sztokolmu, a sprzymierzeniec spaniały żadnego nie dał ratunku naygorliwyszemu swojemu obrońcy i nie-szczęśliwemu przyjacielowi! Rozumieć należało że Anglia wszedłszy ze Szwecyą w przymierze nigdy uznawać nie będzie zaboru Finlandyi, że owszem podzieli się zyskami i stratą z tey wojny: spólna sprawa spólne skutki mieć powinna. Kiedy od lądu uratować nie mogła, czemuż Szwecyi w nadgrode nie oddała zdobytey Martyniki, Kayenny, Malty i innych w czasie tey wojny zyskow. Zdobycze iednego państwa, służyć powinny na nadgrode drugiego. Lecz taka polityka sprzeciwia się przewrótnemu i pełnemu egoizmu gabinetowi. Jerzy 3 trwa statecznie przy zasadach, które tron wydarły Królom Sardyńskiemu i Neapolitańskiemu; a kiedy traktat przymierza podpisuje, obok myśli zdradzić sprzymierzeńca i iego opuścić postawiwszy nad przepaścią. To ubolewanie Króla jest szyderstwem; nie słów, ale czynow potrzeba. Żal szyderski podwaja występki niewdzięczności. Szydzi z nieszczęśliwego Króla, który iey ofiarował swój tron i familią. Ledwo nieprzyznają się że za ich wiedzą odebrana korona. Wypierają się Gustawa i tak postępują iak gdyby nigdy nieznali; wszystkie uczucia szlachetne są niezem, złoto iedną tylko jest sprężyną. Ten punkt mowy w Parlamencie dowodzi że Król angielski nie istnieje iak Król; bo niepozwoiliby mówić w imieniu swoim.

Chlubią się anglicy że chwalebnie odpowiadają nadziei i zaufaniu Xcia Regenta Brezylji, że oni swoją potęgą wstrzymali pod Talavera zapęd francuzow i przez znamienite tam zwycięztwo uratowali Portugalią. Zaprzeczają więc Cesarzowi austriackiemu chwały rozzerwania sił fr, iak gdyby przedsięwzięta przez Austryą wojna żadney korzyści dla nich nie przyniosła. Mówi król że wspierać Hiszpanow zamyśla całą potęgą swoją, że dla utrzymania niepodległości narodowej stany Cortez będą zwolane ku przedsięwzięciu namocniejszych szrodkow: a tegoż czasu armia angielska opuszcza Badaioz, odsłania Andaluzyą, odkrywa szlaki gór Sierra Morena, ciągnie na prawy brzeg Tagu i uchodzi do Lizbony: tegoż czasu Francuzi bez przeszkody ciągną do Walencyi i Sewilli. Z iakich prowincyi i gdzie mają być zwolane Stany? Biskaia, Nawarra, Arragonia, Katalonia, Kastylia, 3 części Walencyi w naszym ręku; reszta wkrótce podbita będzie: chyba więc na okrętach zbiorą się Cortez. Gdyby gabinet angielski wchodził z szczerością w przymierza, gdyby istotnie a nie szyderskim sposobem ubolewał nad klęskami sprzymierzeńcow, posłałby 40 t. woyska do Finlandyi, 40 t. do Tryestu albo Hamburga; woysko na Walcheren użyte walczyłoby pod Talavera, lecz daleki od tego, pragnie roznosić same pożogi: tak w zapędzie zburzono Kopenhagę, tak spalono Flessyngę. Pomyślność Europy jest rozpaczą dla Anglii; tak w Milionie szczęście człowieka obudza gniew Szatana. Po-

wiedziano w Parlamencie że Ferdynand 7 jest królem Hiszpanow i że w iego imieniu insurgeneci czynią. Mówią tu, iak gdyby Karol 4 nieexystował, lub gdyby syn za życia Oycy miał prawo do korony swojego oycy. Cóżby Jerzy 3 wyrzekł, gdyby Xze Wallii z tym periodem mowy na tron wstąpił i na czele gwardyi Windsor, oraz pospólstwa Londyńskiego zamknął w Tower starego i niewidzącego Oycy. Europa miałaby prawo powiedzieć natenczas do Jerzego 3go, iż słusznie zasłużył na los taki. Jakaż nauka dla króla mającego dzieci 4oletnich? Anglia uznaie Ferdynanda 7, dla tego, że syn za pomocą sług i gwardyi zbuntowanej, z tronu zepchnął Oycy okrytego siwizną. Ta mowa objaśnia, że rewolucya Madrycka była skutkiem intryg Londyńskich. Anglicy wciągneli Xcia Infantando w spisek przeciwko Oycu i Matce pod pretextem zniszczenia kredytu Xcia pokoju. Był projekt opanować twierdze, one opatrzyć i armie pod Piryneami zgromadzić, a w tenczas systemat miał być odmieniony, pokój z Francyą zerwany, a przymierze z Anglią zawarte. Jest to klucz do tajemnic hiszpańskich. Intrygi angielskie wzięły z razu górę; syn zepchnął oycy z tronu; Karol 4 musiał uciekać przed rozhukanym ludem, i szukać pomocy i schronienia u sprzymierzeńca. Gdyby pomyśleć, że syn ma prawa do tronu za życia oycy, czyż Ferdynand 7 niezrzekł się ich dobrowolnie? Pamiętną będzie ta mowa Partamentowa zapowiadająca obalenie tronow i rządow.

Niewspierają naywierniejszego sprzymierzeńca, Gustawa 4, nie odwracają oczu od tak smutnego widoku, ani unikają od przykrego wspomnienia, owszem pochwalają wszystko to, co w Szwecyi zaszło. Uznają prawa syna do tronu na którym nigdy nie był? Nayświętsze sprawy są igraszką w charakterze anglikow. Zapierają się prawych królów, przypisują ludowi władzę rządzenia tronem, zlorzeczą prawemu rządowi, a tytuł władzy naywyższej przyznają samym intrygantom tytułującym się Juntą od Ferdynanda 7 ustanowioną. Póki tylko rozboynicy wzywali imienia Ferdynanda, Rząd fr: poczytywał za rzecz niegodną tłumaczenia się, lecz kiedy Rząd angielski wspomina, należy objaśnić stan rzeczy, przez ogłoszenie wszystkich pism, które nastąpiły z powodu tych dziwnych odmian w Hiszpanii. My treść ich położemy, gdy szczeguly są zbyt długie.

Karol 4 przez stronnikow angielskich, pistoletem w piersi wymierzonym, zmuszony do zrzeczenia się tronu na syna, i do oddalenia Xcia pokoju, natychmiast pisał list do wodza fr: prosząc o opiekę, a do Imperatora donosząc o wypadkach. Napoleon postanowił zbliżyć się do tego teatru tych scen okropnych, i zjechał do Bayonne. W drodze odebrał list od Ferdynanda: Oyciec i syn dobrowolnie zgodzili się ażeby Imperator ich rozsądził; pierwszy przyjechał do Bayonne i drugi sam z siebie tam przybył. Niemożna mieć podeyrzenia o żadnych gwałtach w sprowadzeniu tey familii; bo dosyc miała sposobow do oparcia się: terazniejsza wojna w Hiszpanii iaśnie tey prawdy dowodzi. Proponował Imperator królowi Karolowi przywrócenie na tron, lecz starzec sko-

łatany trudami, rozziątrzony na syna, brzydzący się pospółstwem, nieprzyjół tej ofiary. Przytomni świadkowie podadzą potomności tężeczy postać, i iak daleko oyciec gniewem płonął, ile razy, syn przed oczy jego stawał. Sędzia dał wyrok, iaki każdy człowiek mógł ogłosić w tej bynajmniej niewątpliwej sprawie. Interes był wszystkich królow oyców, przyiaciół pokoju lądowego, i Francyi pasującej się z Anglią. Imperator więc dał zrozumieć Xciu Asturyi że stracił prawo do korony, że Karol 4 przeniósł swoje prawa na osobę Napoleona, że Ferdynand może powrócić do Hiszpanii i żyć bezpiecznie, że Francya całą potęgą utrzymywać będzie nabyte przywileie i niedopusci wygórować anglikom. Ferdynand przyymował tę propozycyą, lecz chciał ażeby woyska fr: wyciągnęły z kraiu. Obowiązkiem było Imperatora utrzymywać sprawę Oycy, lądowi nieść pomoc, a wyspiarzow poniżać. Potym Ferdynand dręczony sumnieniem, przekonany że stworzony do spokojności, a nie do rewolucyi, postanowił obrać życie spokojne i dobrowolnie zrzekł się pretensyi do praw straconych panowania w Hiszpanii. Niema iego listu przeciwnego, gdy Karol zaniósł protestacyą natychmiast, po uwolnieniu się z rąk buntowników. Imperator dał poznać posłom zagranicznym że gotow odprowadzić Ferdynanda, ieżeli chce, na miejsce przez niego obrane, że w tenczas będzie walczyć przeciwko iemu, niechcąc dopuścić ażeby panował i wiązał się z anglikami. Lecz Ferdynand nigdy niechciał stanąć na czele rokoszanow, brzydzi się krwi przelewem i niechce tej wojny. Dowodzi tej prawdy list iego z Valencey pisany, tudzież listy Insurgentow do niego, które świadczą, że niemiał żadney z niemi komunikacyi i nigdy ich nieupoważnił do działania w iego imieniu. Cała familia hiszpańska pa uiącego domu zrzekła się praw do korony, a Józef Napoleon przez wszystkich pierwszych Grandow Królem był obrany.

Interes ze Stanami ziednoczonemi równie hańbi Anglią iak postępek ze Szwecyą i Hiszpanią. Jackson wypędzony z Ameryki; embargo włożone na okręty, niemogło ieszcze obrazić Anglikow; niechcą żadney wojny, która złota niedaie; dla tego metallu iedynie krew rozlewaia. Na czele P. Jackson napisana Kopenhaga iest piętnem hańby, którą wszędzie z sobą roznosi; Anglicy chcą pokoju z Ameryką i niczym obrazić się niemoga, bo żadney korzyści nieprzewiduią—Francya prowadzi wojnę niepomnażając wydatkow swoich: dokąd dójdzie Anglia, która nowemi coraz pożyczkami zastępować musi swój niedostatek?—

Wyznają że środki przedsięwzięte przeciwko ich handlowi uczyniły wielką różnicę w ich szczęściu; zgubią ich zupełnie gdy porty hiszpańskie tak iak Tryest zupełnie zamknięte zostaną. Hollandya zaszkoziła tym zamiarom; ona zdradziła sprawę powszechną. Ona pod Amerykańską flagą, przez Stany ziednoczone wyparta, prowadziła handel z Anglikami; lecz odtąd nieobaczy towarow ang. Celnicy i woysko, będzie użyte na osadzenie brzegow, takie, któreby zdradzić niemogło zaufania. W tenczas upadną rozkazy gabinetowe 1807. A ponieważ 1sza i 2ga koalicya skończyła się na rozciągnienu brzegow fr: do Escaut; skutek rozkazow gabinetowych będzie że brze-

Za pozwoleniem Cenzury — W Drukarni Redakcyi Kuryera Litt:

gi Francyi rozpostrzenione będą aż do Elby. Wojna lądowa strudniła środki obrane: dziś przez połączenie zch wielkich państw i przystąpienie Prus, Danii, Austryi, Szwecyi, do iednego systemmatu, zadadzą się sroższe ciosy. Co raz nowe wkładaiają podatki ażeby opłacić zwiększające się procenta i niedostatek; przyydzie czas że bankructwo powszechne wywróci tę budowę.

Dowodzą nam wkorzenioney przeciwko im nienawiści; dla czegoż niechcieli poiednania z Erfurtu ofiarowanego? dla czegoż teraz niechcieli przystąpić do układow urzędowie zagonionych? Traktować nawet niechcieli ląkaiać się pomysnego skutku. Ząda Anglia na morzu panować aby iey świat cały haracz opłacał. Lecz przyydzie koniec; upadną te pretensye razem z całym państwem. Pierwiy Francuzi i Amerykanie zgodzą się uważać Jerzego 3 za Króla Paryża, Wenecyi, Rzymu, Bostonu, Baltimore, aniżeliby mieli uznać rozkazy gabinetowe, które więcey obraża aniżeli monarchia powszechna.

W Parlamencie wielkie spóry zachodziły względem aktu podziękowania Królowi. Lord Grenville, P. Ponsoby powstali przeciwko Ministrom, krytykowali wyprawę do Hiszpanii, na Escaut i do Sycylii: Lordowie Harrowby, Castlereagh, Caning, Perceval dowodzili że wszystko najlepiey poszło że niema przykladu iżby którykolwiek kraj tak długo opierał się 250 t. francuzow po każdej klęsce wzmacniającym się. Azatym adres podziękowania uchwalony stosownie do myśli Ministrow większością 144 przeciwko 92, i 263 przeciwko 161—Francuzi przeszli Morena, opanowali Anduxar Coxdosa, w bitwach uwięzili 6 t Hiszpanow, zdobyli dział 25 oraz 8 chorągwi. Junta uciekła z Sewilli na wyspę Leon-Austrya ułożyła się podobno z Francyą o rozbroienie zupełne swoiey potęgi.

WARSZAWA 17 lutego (Z Gtt War: Pozn) W ciągu roku przeszłego od 1go stycznia do 31 grudnia Sędziowie pokoju i ich zastępcy pogodzili spraw 19,558 za co Fryderyk August przez dekret oświadczył sweie szczegulnieysze ukontentowanie — Król zniósł wyrokiem opłatę na granicach od żydow za towary prowadzące się przez Xięstwo warszawskie, pod tytułem biletowego żydowskiego znana — Miasta Będków Inowłódz, Jeżewo, Strykow, Bielawy, Sobota Ujazd, Główno, Brzeziny, offiarowały do skarbu darem zł: 6,994.

WILNO V. S. d. 19 lutego. Na skutek Ukazu Jego Imperatorskiey Mości w dniu 17 mca Febr: otworzony został Rzymsko-Unitski Metropolitalny Konsystorz w Wilnie, przy otwarciu iakowey iuryzdykcyi, będąc przytomny JW. Adryan Hołownia N. Suffragan Metropolitalny Litt: Wileński. Miał stosowną mowę tak do spełniania obowiązkow swoich Pasterskich, iakoteż współ pracownikow swoich w Konsystorzu zasiadaiących Osob — W iakowey porze przytomni WJP. Elias Mokrzecki Officyał, i W. JX. Józef Szydłowski Suffragan stosowną do tej mowy JW. Suffragana Wileń: w głosach swoich dali odpowiedź. Takim porządkiem dopełniaiać Woli Najmilóściwszego Monarchy Szczęśliwie Nam Panuiącego ALEXANDRA I. w Ukazie pod dniem 14 Febr: 1809 roku nakazaney wypełniwszy formą przepisana na Wierność Tronowi przysięgą akt niniejszy zakończynym został.

DODATEK

D O D A T E K N r o 1 5 .

D O G A Z E T Y K U R Y E R A L I T E W S K I E G O

w WILNIE dnia 19. Lutego. ROKU 1810,

3 Niżej podpisany zostawszy naturalnym i jedynym wszelkiego majątku po zeszyłym oycu Wiktorym Domańskim i stryju Stefanie pozostałego sukcesorem, gdy dostrzegł że W. Dominik Tryska Skarbnikowicz niezyczliwy szwagier, pod imieniem WJP. Petronelli Domańskiej matki mey i oney Opiekunow, niemających żadnego do majątku moiego prawa, a aręde kamienic i sklepow z różnemi czyni umowy, niemniey summy na obligach będące, nienależnie zdiac usilnie, przeto zapobiegając wyniknąć ztąd mogącym inkonwenienćiom, niżej podpisany ostrzega, że iak sam jest po Oycu i Stryju sukcesorem, tak i do niego czynienie takowych umow i wszelkich układow należy. Aby więc nikt tak z liczby mieszkańcow, iako też i innych osob, mających interessa z zeszyłym oycem moim, niewiadomością niewymawiał się, ninieysze do Gazety podaję ogłoszenie, w przeciwnym zaś przypadku, każdy wchodzący w iakie bądź umowy, sam własney straty stanie się sobie przyczyną. Datt Roku 1810 mca Februaryi 16 dnia. Franciszek Domański.

1 W Imienia teyże WJP. Domańskiej dożywotniey wszelkiego majątku po zeszyłym Wiktorym Domańskim Bar: wileńskim posesorski podaje się do wiadomości, iż Kamienica pod Nrem 159 w Cyrkule drugim części trzeciej cała — pod Nro 881 spięchrze murowane z ogrodem dużym i domem mieszkalnym na przedmiesciu Łukiszkach pod Nro 141. na Jmbarach sklepow 14. wewnątrz kamienicy do różnych składow tudzież stajnie i wozownia udzielną pod Nro 142 na Jmbarach pokoiow 2. z kuchnią wozownią i składem na drwa także pod Nro 216. na Ulicy Szklaney izb dwie są do zaarędbwania rocznego — ktoby sobie życzył może zgłosić się do posesorski pod Nro 141 na Jmbarach mieszkający.

1 Wileński Policmeyster podaje do powszechney wiadomości iż Wileński i Gildyi Kupiec Jzrael Szolomowicz Feynberg i Dowid Frydberg a także Wileński 2 Gildyi Kupiec Beniamin Notanson; Kommissyonerka Zelda Luryaszowa z będącemi przy nich tuteyszemi Mieszczanami Judelem Hercykowiczem, Owsiciem Grobszteynr i Leyba Mowszowiczem Dismanem, mają wyjeżdżać za Granicę iesliby kto do onych miał iakową pretęsą niech się iawią do tegoż Policmeystra Febr: dnia 17 Roku 1810.

P. Szłykow.

3 Symon Nikipera syn Bluż poddany i skaskowy dóbr Sieliszcz JW. Marszałka by: pott: Połockiego Gubernyi Witepskiej i Kawalera Sillickiego; od którego wyżej pomienionego Symona Blina prawem wieczystym w Ro 1802 lutego 5 d. niżej podpisany nabył 16 Januaryi: teraznieyszego Ru 1810 zbiegł z Miasta Wilna z kamienicy Łabowskich za Wileńką bramą sytuowanej. Jest on wzrostu sredniego, twarzy okragley czerwoney nosa małego; oczu błękitnych włosow bład na piersiach ma znak biały od wrzodu wielkości rubla zażywa tabakę należycie zna usługę lokayską wieku ma lat 20 mówi nieco zaiękając się popolsku sposobem ordynarynym odzienie miał surdut szaraczkowy zbiałemi metalowemi guzikami spodnie szerokie z sukna kosmatego siwego fabryki krajowej, kamizelką sukienną ponsową czapką ponsową z barankiem czarnym szyrokim, płaszcz z sukna ciemno brązowego z kotnierzem dużym wiszącym i z guzikami białemi metalowemi podszyty płótnem tkackim szarym do półto vy, zabrał z sobą kilka rubli piędz ni i 7 chustek perkalowych ciemnych w kwiaty czerwone nowych nie rąbionych. Takoz miał przy sobie Paszport z podpisem niżej podpisanego służący iemu i Piotrowi Felkowskiemu posyłającym się z Piekieliszek w Powiat Wilkomirski do majątności Pomusza trzema konimi w bryczce wzywam Publiczność wszczegulności każdego prozbą nayspokorniejszą moją iesli się gdzie pomieniony zbieg osaze przy arestowawszy do Oszwian-

skiego Niższego Sądu dostawić, a przyzwoitą nadgrode ureczam. Krzysztof Skrzydlewski por. b. w. pol:

3 Na mocy dekretu Sądu Głownego Wileń Departamentu 2go w Roku ominionym 1809 mca gbra 3 dnia ferowanego, taxę Exdywizyą dóbr po zeszyłym Franciszku Xawerym Chominskim Woiewodzie mściślaw: pozostałych na rzecz Jego wierzycieli przeznaczającego, Sąd Taxatorsko Exdywizorski w terminie do majątku Tryszek w Powiecie Szawelskim położonego ziechawszy, komportacyą Dokumentow na wszystkich stawiających i niestawiających stronach do kanceliaryi Ziemskiej Szawelskiej na dzień pierwszy maia idącego roku, oraz dla pomiaru ziemi Komornikow przeznaczył, wszelki ruchomy po zeszyłym Woiewodwie Chominskim pozostały majątek przez Publiczną Licitacyą od dnia 15 augusta począć się mającą, w dobrach Tryszkach sprzedać postanowił i Sady swoje do dnia 30 Julii teraznieyszego Ru odrózył w Jakim czasie iżby wszyscy zeszyłego Woiewody Chominskiego kredytorowie z dowodami sami lub prawnie umocowanych plenipotentow w dobrach Tryszkach powiecie Szawelskim położonych stawali uwiadomując, że w pretensjach niestawiających kredytorow ammissya podług Dekretu Sądu Głgo zapisana, zostanie ostrzega Datt roku 1810 mca Februaryi 8 dnia w Tryszkach.

Mateusz Siesicki Prezydent Sądu Ziem. Ptu: Wik: Exdywi:

W Imieniu JW Biskupa Stroynowskiego podaję do publiczney wiadomości, iż gły folwark Porudominie do Plebanii wileń: S Iana należący, wypuszczony dawniey kontraktem aręłownym pod assekuracyą WJP. Pawłowi Pomarnackiemu, teraz zaś konia innemu wdzierzawę roczną oddanym został, przeto aby nikt w umowy o folwark Porudominie w chodzie zaikim nieważyl się, gdyż żaden inny Possesor od nikogo uważanym nie jest, i nim bydyń nie może Febr: 19.

X. Pawłowski.

W pałacu WW. Lisaniewiczow na Niemieckiej ulicy pod Nrem 145 sytnowanym są pokoie do najęcia rocznie, miesięcznie lub tygodniowo, ze wszelkimi wygodami za pomierną cenę.

2 Tu w Wilnie we wszystkich Księgarniach dostać można 1 Quartety na rzniete Instrumenta, przez J. D. Hollanda Rub: 1 sreb: 2 Quintetty Wólfla na dęte instrumenta Rubel: 1. 3 poloisie militarny na całą orkiestrę przez J. D. Holanda Rub: 1. 4. ieszcze mało co pozostających exemplarzy, pożytecznego dzieła wielce dla uczących i uczących się, pod tytułem, Traktat Akademickj przez J. D. Holland, znaduisę we wszystkich Księgarniach za rubli 6 sreb:

2 Roku 1810 Februaryi 10 dnia Sukcesorowie zeszyłego JW. J Pana Ignacego Zabiety Marszałka Powiatu Kowienskiego Onufry i Józef Zabiellowie Marszałkowiczowie bracia, oraz Teressa Kozakowska Marszałkowa Kowienska, Julianna i Konstancya Zabiellówny siostry, Znaydując w dodatku Kuriera Litewskiego pod numerem 2gim w roku teraznieyszym wydanym, Obiawienie Sądu Głownego 2go Departamentu Minskiego, aby mający iakokolwiek pretensyą do dóbr Dubrow w Powiecie Minskim leżących za wyprzedzą wyszłych z domu Sędziego byłego Ziemskiego Lidzkiego Stanisława Marcinkiewicza, a w posesyi teraz zostających Woyskiewicza powiatu Mińskiego Hilarego Chmary, oraz do summy 50,000 zł przez tegoż Marcinkiewicza na Ewikę zostawionych iawili się do Sądu Ziemskiego Powiatu Mińskiego, czują się obowiązanymi takoz zawiadomić, sukcesorow zeszyłego JW. Woiewody Mińskiego Adama Chmary dóbr Dubrow, i summe 50,000 zł Polskich na ewike

zostawioną posiadających, iż Dekretem Ziemijskim Powiatu Wileńskiego óczewistym w Roku 1789. Xbra 16 dnia ferowanym, na tymże WJP. Stanisławie Macińkiewicz, i na wszelkich onego dobrach i summach gdziekolwiek będących, została sądzona suma dla zeszłego JW. Jgnacego Zabięły Marszałka powiatu Kowieńskiego, zół Poll: 52,151. od którego Dekretu po założoney appellacyi do Trybunału Głównego WX Litewskiego przez Marcinkiewicza, a za terazniejszego Rządu przeniesioney do Sądu Gł. 2go Departamentu Wileńsko Litewsko wremiennego, gdy dotąd rozsądzoną nie jest, przeto ze skutkow zapasé mającego Dekretu w Sądzie Głównym Wileńskim Wiemiennym, że ciż Sukcessorowie zeszłego Marszałka Kowieńskiego Zabięły pretensyą swoją do dobr Dubrowy stosować będą, zawiadomiał, aby za tym summa 50,000 zół nikomu wydaną nie była, aż do finalnego ukończenia Procederu, niniejsze czynią ostrzeżenie — Dla doyscia wiadomości Sukcessorom zaszłego Woiewody Chmary Kuryera Litewskiego dla umieszczenie i zapisania podają.

2 JW. Felicianna z Klimińskich Radziszewska Mars; Pttu Stwoł stawszy się Dziedziczką Folwarku Rubna w Pttcie Wileń. leżącego, za prawem wieczysto przedadżném przyznaném, obwieszcza wszystkich kredytorow i Pretensorow do majątku sp Michała Wirpszy Kraj: Pttu Rzeczyc: izby w dniu 23 apr: roku 1810 awdli się ze swoiemi pretensyami przed akt: Ziemi: Wileń: gdzie ma być płacóna część summy sukcessorow Wirpszy; co dla wiadomości powszechney do Gazett podaje.

2 Maiątek Hubow w Pttcie Brasławskim leżący we wszelkiej dobroci bez żadney kwestyi tak co do aktorstwa iako i granic, z Folwarkami mający dusz męskiej płci 176. Wysiewu żyta bezek 35, Pszenicy bezek 3. o mil 4 od Dzwinu a 26 od Rygi, jest do sprzedania: życzący ony nabyć zachce się zgłosic do Redaktora.

2 W skutek dekretu ziemskiego P.W Szawel 1809 Xbra 10 zapadłego taxę i exdywizyą majątku Dyrwian i Szylan w Xtwie Zmuydzkiem w powie Szawelskim leżącego po zeszłym JW Dominiku Nagurskim Marszałku pttu Szawel, przeznaczającego Sąd taxatorski exdywizorski 3 Januar: 1810. do dobr Szylan ziemak: a iako w początkowym terminie, wymiar dóbr Szylan i Dyrwian przeznaczony, kumpotacyą wszelkich tranzaktow ruchomosci i summ gotowych przez Sukcesorow zeszłego Marszałka Nagurskiego, iako też dla wzajemney informacyi przez kredytorow na dzień 1 marca zadsterminował i Sady swoje do d. 17bra odroczył żeby więc niewiadomością rzeczy kredytorowie zeszłego Dominika Nagurskiego Marszałka niezastaniali się, i z dowodami na 2gim terminie sobie służącemi sub amissione Causae stawiali, teuzé Sąd Taxatorski Exdywizorski trzykrotnie przez Gazety awizuje.

Jgnacy Jagmin Sędz: Ziemi: pttu: Szawell: Exdyw: Prezydent
Wincenty Zongolkowicz Sędz: Ziemi: pttu Szawell Exdywizor
Antoni Korewa Sędz: Ziemi: pttu Szawell: Exdywizor

2 W. Mieście Kieydanach dziedzicznym DIXięcia Imci Dominika Radziwiłła Ordynata Olyckiego i Nieswiskiego orderow Kawalera, pttcie Rosińskim sytuwaném, w dniach 22, 25, 28, lutego ma się odbywać wieczysta licitacya, Karczmy, wiezducy z trzema pokojkami kramką do utrzymywania towarow, porządnie zabudowaney, browaru, kamienicy murowaney z pokojem bilardowym, oraz różney ruchomości żydowskiej Star: Zusiela Leybowicza Obywatela Kieydanskiego, na rzecz i satisfakcyą różnyh kredytorow: i o tym Rząd mieyscowy ma honoć Publiczność zawiadomic, datt w Kieydanach 1810 lutego 10.

TEATR WILENSKI

Dnia 13 lutego Grano Cosa-rara Opera w 2 aktach

z włoskiego tłumaczoną zmuzyką sławnego Martyni, była przyjęta. Dnia 17 na dochod IP Bogusławskiej grano Operę dwie Hrabinie w 2 aktach tłumaczoną z włoskiego zmuzyką Paiziello. Opera ta należy do rzędu dawnych i już z gustu wyszłych przez laty mogłaby mieć większe znaczenie, lecz dziś gdy gust muzyki wygurował podobne iednak było zgromadzenie liczne, bo Publiczność ceni zasługi i talenta.

2 Znayduie się do przedania Karyta baszarda mało używana i samie podwoyne Peterzburskie za wygodną cenę: ktoby życzył sobie takowe nabyć, niech się uda do domu W. Przyatógowskiego na szklanym zaułku na trzecim piętrze do służącego Macieja.

1 Józef Podczaszy Wotkowyski Stryi, Hieronim Prezydentowicz Ziemi: Lidzkiego Synowiec w osobach swoich i w imieniu małżetniey Synowicy i Siostry, Pauliny Gzowsky czynią ostrzeżenie w następuoy okolicznosci: Gdy po zeyściu s. p. JWIXdza Onufrego Gzowskiego Prałata Archi Dyakona Miąskiego Kanonika Katedralnego Wileńskiego, Proboszcza Borysowskiego, pomimo różnyh Kousukcessorow wyż rzeczonyh Jozeffa i Hieronima Gzowskich, WW. JPP. Wincenty Podkomorzy Pttu Kopyskiego i Stanisław Porucznik woysk Rossyjskich Gzowsky w części tylko mając prawo osiągać sukcessyą, przecież wszelką po zeszłym JP. Archydyakonie pozostatość na samowiednych siebie przywłaszczając przedsięwzięł; wraz ze śmiercią zeszłego JW. Archydyakona w Ru 1809 w Mscu Sbrze w majątnosci Raticiczach w Powie Borysowskim Gubernii Miąskiej zakroczoną, kiedy w tym czasie rzeczeni Józef i Hieronim Gzowsky odlegle w Guberniach Litewskich znaydowali się i o słabości JW. Archydyakona niewiedzieli, wzmieni Wincenty Podkomorzy i Stanisław Porucznik woysk Ross; Gzowsky, wszelkie obligi, ruchomość kosztowną, summy gotowe i dalszy znaczny majątek zagarneli. — Przeciwno takiemu postępkowi bezprawnemu, iako też o usposobieniu nieakiegoś titulo Testamentu, w istocie przez zeszłego JW. X. Archydyakona niezostawionego rozpoczawszy imieniem swoim Józef i Hieronim Gzowsky w Ziemi: Borysowskim powiatowym Sądzie process, przez niniejszą publiczną awizacyą ostrzegają wszystkich dłużnikow zeszłego X. Onufrego Gzowskiego Prałata Archydyakona Mią Kanonika Wileńskiego, Proboszcza Borysowskiego, ażeby summ ani kapitalnych ani procentnych WW. Wincentemu i Stanisławowi Gzowskim, niemniéy innym osobom przywłaszczającym sobie nienależnie prawo do sukcessyi bez zniewienia się z pomienionym Józefem i Hieronimem Gzowskimi nie wydawali, obligow nie zmięjali, i w żadne niewchodzili układy; tudzież ażeby też nikt żadnych wluwkow, nienuabywał, gdyż pewną stratę nieć będzie. — Na skutek czego niniejszą awizacyą zakłada się areszt u wszystkich debitorow zeszłego JW. X. Archydyakona tak na summy kapitalne, iako i procentowe, i żeby nikt niewiadomością niewymawiał się potrzykroć w Kuryerze ogłasza się: — Datt w Wileie Roku 1810 Januaru 20 dnia — Józef Gzowski Podczaszy: Wotkow: Hieronim Gzowski.

| | | Cena targowa | |
|--------------------------------|---------------------|--------------|------|
| Od d. 13 Lutego do d. 20 tegoż | | Rub | Kop. |
| Kommissyja Bezka | Zyta syrowego | 7. | 20 |
| | Pszenicy | 16. | — |
| | Jęczmienia | 7. | — |
| | Owsa | 4. | 50 |
| | Grochu | 7. | 20 |
| | Faska Masła | 4. | — |
| | Asygnacya 100 Rubli | 39. | 50 |
| Dukat | 3. | 25 | |